

Repetitio Clem. I. Ut Clericorum De Officio Ordinarii

Aufréri, Étienne

Leodii, 1702

Adde De Concubinariorum pænis, donatione in focarias, & 4. vitijs clericorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63069](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63069)

162 REPETITIO CLEM. 1.
ADDE DE CONCUBINARIORUM
pænis, donatione in focarias, & 4. vitijs
clericorum.

Nota, Rebuffus in concordatis Gallia, rit. de publicis Concubinarijs cumulavit 30, pœnas concubinariorum admodum luculenter explicatas, quarum aliquot tantum lubet subycere.

1. *Suspensus est Clericus de jure ab officio, itemque à perceptione fructuum beneficij. & fructus converti debent in fabricam, vel in aliam utilitatem Ecclesiæ Panormitanus in ca. vestra. de cohabit. clericorum. Et ipso jure suspensus est sine declaratoria si sit notorius. glo. & Dd. in ca. cum non liceat de præscript.*

2. *Si monitus Clericus non dimiserit, privari debet omnibus beneficijs.*

3. *Infamis est, nec obtinet honores, vel dignitates, vel officia.*

4. *Si perseverans in concubinato fructus beneficii receperit, res restituere tenetur.*

5. *Si post dispensationem iterum aliquam concubinam receperit, perpetuo fit inhabilis, tam ad dignitates quam ad beneficia.*

6. *Non potest domi suæ filios suos concubinariorum & bastardos habere vel alere,*

7. *Sacerdos concubinariorum decem annis pœnitere debet, nec absolvi potest nisi cum effectu à concubina fuerit separatus.*

8. *Missam concubinarij nemo audire, neque etiam Sacramenta ab eo recipere, nisi Baptismi,*
pæ-

penitētia & Eucharist. in mortis necessitate debet

9, *Exclusus est à potestate standi in choro, neq̃ potest habere distributiones quæ aliis accrescunt.*

10 *Rescriptum post suspensionem vel depositionem obtentum non valet,*

11 *Subditi non tenentur eis solvere decimas.*

12 *Repellitur à promotione ordinum.*

13 *Concubinario potest interdici bonis, sicut mulieri luxuriosa.*

14 *Clericus concubinaris focaria sua nihil donare neque legare potest, argum, à milite ad clericum l. 2. C. de donat. inter virum & uxorem. Et si fiat, nihil valet, sed fisco applicatur. Benintendus decis. 22. & L. Claud, cum seqq, de his quibus ut indignis. Alias poenas vide apud Rebuffum dicto. loco.*

Potest tamen Clericus concubinaris concubina, vel spuris suis favore alimentorum, vel studiorum, vel dotis, vel etiam meritorum causa donare, vel legare. Verum id non excessivè, sed tantum quoad sufficientiam alimentorum quod amplius est, cassum & irritum est, de quibus vide egregiè Marthesilanus sing, 146. Corsetum sing. Spurius, Iosephum in communibus opinionibus conclus. 1. Duennam in reg. 353, Item Gabrielium in com. opin. lib 6, concl, 1. De alimentis. Cepollā cautela 38 Lupum de donat, §. 23.

His addendum putavi 4, esse vitia quæ potissimum in Clerico sive Ecclesiastica persona repre-

bensibilia sunt, 1. Publica incontinentia sive concubinatus.

Secundum, Pluralitas beneficiorum, ex qua novem magna promanant inconvenientia, que ponit Iohan. 22, Pontifex in extrau, Execrabilis.

Tertium negligentia divini officii.

Quartum, nimia pompa ac preciosior cultus in victu & vestitu, contra vel ultra decentiam Clericalem, de quo plenè tit. de vita & honestate Clericorum. Sic D. Bernard ad Eugenium Papam. Quid sibi vult, quod Clerici aliud esse, alii videri volunt: nempe habitu Milites, quæstus Clerici, actu neutrum exhibent?

Idem D. Bernardus super cantica, Intuere quomodo Clerici incedant nitidi, & ornati, circumamicti varietatibus, tanquam sponsus de thalamo suo procedens, quod de malis utique dicitur Idem Bernardus de iisdem. Conceditur tibi ut si bene deservis, de altari vivas, non autem de altari luxurieris. ut tibi compares inde aurea frena, sellas depictas, denique præter necessarium aut simplicem victum, quicquid de altari retines, tuum non est, rapina est, sacrilegium, quia res pauperum non dare pauperibus, par crimen sacrilegii esse dignoscitur, vide glos. in prag. sanctione in procmio. & cap. Episcopus 12. qu. 1. Mattheus Boys D.

¶ Variè tamen loquuntur jura in modo procedendi: aliqua volunt triplicem monitionem requiri: alia volunt

lunt immediate suspendi : alia deponi, dicit tamen Hostien. *in cap. 2. de cohab. Cler. & muli.* quod erit in arbitrio iudicis, quam poenam debeat imponere.

Nam quodocunque jura varias poenas imponunt, optio datur iudici. 21 qu. 2. *in sum. 34 distinct. ca. fraternitatis Sicul. in cap. sicut. de cohab. Cler. & mulie* imposita tamen una poena non poterit ad aliam transire, nisi contumacia crescente. 1. *prætor edixit ff. de injur. cum ibi not. fa. quod no. Barto in l. 1. ff. vi bonorum ra.* cum poenæ injunguntur disiunctivæ, aut nisi constet plures poenas simul pro eodem delicto esse inflictas.

Dicit tamen idem Sicul. *in cap. at. si Clerici de judi.* quod in hoc delicto fornicationis semper iudex declinet ad mitiorem partem, quia pauci ut dicit Gregorius sine vitio incontinentiæ reperiuntur. 1. *distinct. cap. quia tua.* & quia hodie defectus nostri temporis, in quo non solum merita sed etiam corpora hominum defecerunt, non patitur censuram antiquorum canonum manere, ut *in præalle. cap. fraternitatis*, & melius est, à Deo redargui de misericordia, quam de severitate 26 q. *ulti. cap. alligant.*

Dicit tamen Anton. *in præalleg. cap. at si Clerici*, ad quem Ioan. de Imol. in præsentī Cle. remittit. Quid si 118 fornicatio est notoria vel scandalosa aut diu continuata, est digna depositione *de excess. præla. cap. quam sit de ii testi. cap. ex parte ade.* ubi tex. quod pro simplici fornicatione potest quis suo beneficio privari. Si non habes 119 illas qualitates: tunc si committitur cum moniali idem.

A D D E

Hunc locum ad verbum expressit glossa in verbo, alijs, in pragmatica sanctione tit. de publicis concubinarijs. Adde, Quod etiam ipse D.

D, Paulus, qui vas electionis dicitur, aculeis
& stimulis carnis divexatus sit, cap. si Paulus
32 qu. 5. ubi fragilitatem suam considerans ex-
clamat. Infelix ego homo, quis me liberabit
de corpore mortis huius? Et 2. Corinth. ca. 12
Datus est mihi (inquit) stimulus carnis, qui
me colaphizet, Pauci igitur sine vitio carnis,
vivunt, & arctissima est vita continentiae. La-
tè Lucas de Penna in l. mulieres. C. de incolis.
libr. 10 Sic Mantuanus Eclog, 1. in persona
For mionis.

Tu quoque ut hinc video, non es ignarus amo-
rum: Respondit Faustus.

Id commune malum, semel insanivimus omnes.

Propterea Alciatus Emb 76 potentiam cu-
pidinis exprimere volens, puerum finxit altera
manu flores, altera piscem gestantem, ut sig-
nificaret cupidinem tam in Mari quam in terra
potentiam suam exercere, Huic respondet illud
Virgilij lib. 3. Geor. Omne adeò genus in terris,
hominumque ferarum, Et genus equoreum, pe-
cudes pictaeque volucres. In furias, ignemque ruunt,
amor omnibus idem.

Idem Virgilius Ecloga 10.

Omnia vincit amor, & nos cedamus amor.

Omnia vincit amor, quid enim non vinceret ille
Sic hoc loco excurrere libuit Matth. Boyß. D.

Tamen dicit ibi Siculus, quod hoc ultimo casu non
committitur simplex fornicatio, imo tria concurrunt

Ch-

crimina, videlicet adulterium, quia sponsa Dei: sacrilegium, quia lædit sacrum; incestus, quia consanguinea nostra, quia filij Dei sumus: & de quolibet istorum potest accusari, de quo glo. not. in cap. virginibus 27 qu. 1. & de pœna istorum 27 q. 1. cap. si quis Episcopus & ca. si quis monacha & c. si quis rapuerit.

Idem si cum virgine vel cum nupta & distinct. cap. si quis Clericus 2. qu. 7. cap. lator cap. cum non ab homine de judi. Idem si cum consanguinea, ut ibi. no. Idem si cum filia spirituali. 30 qu. 1. cap. non debet. Idem si cum soluta non virgine, si eam duxerit in uxorem de facto, in præalleg. cap. fraternitatis, & & distinct. cap. si quis à modo. Qui cle. vel vo. cap. 2.

A D D E

Clericus monialem cognoscens, tria committit scelera. sacrilegium, adulterium, incestum. Adde & stuprum. Ita Menochius casu arbitr. 389 num. 22 23 24 Cachera. decis. 103 Dias in praxi criminali 83 ca. ubi doctissimus Lopes in suis Comm. Item Clericus notorius fornicator ipso jure est suspensus ab officio, sine declaratoria sententia. Prepositus in cap. nullus 32 distinct. Declarat Panor. in cap. vestra de cohabitatione clericorum. Clarus in crimi. in verbo fornic. num. 4. & latissimè prosequitur glo. in pragmatica sanctione tit. de concubina. in verbo suspensus. Item ex fornicatione clerici adhuc tria oriuntur mala, præter eas pœnas, quas supra sub. nu. 117 retuli. Primum propter publicum concubinatum scandalizantur corda laicorum. Secundò vituperatur eo-

rum officium Ecclesiasticum. Tertiò præbetur alijs materia peccandi. cap. si mala 2. q. 5. ca. significasti. de adulterio ca. magna de voto. Abstineat igitur, clericus à concubina, caveat hæc omnia mala, habeat in memoria hæc carmina.

Fœmina corpus, opes, animam, vim, lumina, vocem

Polluit, annihilat, necat, eripit, orbat, acerbatur,

Debilitat, perdit, necat, odit, destruit, aufert, Corpus, opes, animam, consortia, fœdera, famam.

Graviter Inno. 2. in hunc modum ait, Decernimus ut Clerici, qui concubinam habent, Ecclesiastico beneficio prorsus careant. Cum enim sint templum & vasa Domini, & Spiritus sancti sacrarium esse debeant, indignum est ipsos cubilibus & immunditijs deservire: cap. decernimus distinct. 28 Matthæus Boyss. D.

Si simpliciter cognovit nec concurrat aliqua de qualitatibus prædictis, relinquatur arbitrio judicis, ut consideratis circumstantijs & scandalo insurgente, & consuetudine patriæ apponat pœnam quam magis viderit ad mitiorem partem declinando, ut præmissum est, & tenet Sicut, in præalleg. cap. sicut Continentia, enim in sacro ordine non est voti taciti vel expressi not. docto. in cap. cum olim de Cler. conjug. Fran. in rubrica qui Clem. vel vo. Jo. An. in cap. 1. de vo. lib. 6. in novella.

Ideo ordo sacer essentialiter non impedit nec dirimit matrimonium, Ad hoc quod not. Ioan. An. in regula Se-

mel

DE OFFIC. ORDI. 169

vel Deo de regulis juris lib. 6. in no. Sed hoc est ex constitutione Ecclesiæ 32. distinct. & 28. distinct. per totum & tempore primitivæ Ecclesiæ licebat præsbyteris, & sic constitutis in sacris uxorem ducere. cap. quoniam cap. aliter 31. distinct. dum modo die celebrationis abstinerent à conjugibus: postea in occidentali Ecclesia venit prohibitio ut constituti in sacris deberent continere, dicto cap. aliter & cap. Nicæna.

ADDE DE CLERICORVM Marrimonio.

Clericis à principio nascentis Ecclesiæ interdictum fuit matrimonium, ut ex canone Apostolorum 25 ostendit Couvaruvias de sponsalibus part. 2. cap. 6. §. 3. de impedimentis matrimonij, ubi plures citat auctores, & eum sequitur alios referendo Ignatius Lopes ad Bernard. Dias in praxi cano. cap. 80 in tit. A Centuriatores Magdenburgens. Cent. II cap. 7. asserunt, Henricum 4. novo edicto prohibuisse conjugia sacerdotum, quod verum non est. Nam Lambertus Schaffnaburgensis suam historiam Germaniæ scripsit circa annum 1077 de gestis Henrici 4. ubi hæc expressa verba habet, Hildebrandus Papa cum Episcopis Italiæ conveniens frequentibus synodis decrevit, Vt secundum instituta antiquorum canonum præsbyteri uxores non habeant, habentes aut dimittant, aut deponantur. Nec quisque animo ad sacerdotium admittatur, qui non in perpetuum continentiam, vitamque cœlibem profiteatur; Hactenus Schaffnaburgensis Monachus Hirsfeldiensis in suo Chronico De calibatu Clericorum, quod is jure Apostolico rectissime sacris ordinibus annexus sit. tradit Bellariminus tomo 1. controversia 5. lib. 1. cap. 19 Matthæus Boyß Doct.